

JAGODA EZGETA*

Imenovanje, uloga i zadaće službenika za zaštitu osobnih podataka u Ministarstvu unutarnjih poslova

Sažetak

U ovome radu autorica opisuje imenovanje, ulogu i zadaće službenika za zaštitu osobnih podataka propisane Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija. Posebno se opisuje imenovanje službenika za zaštitu osobnih podataka u Ministarstvu unutarnjih poslova Odlukom ministra iz 2019. te uloga i zadaće koje obavlja radi zaštite osobnih podataka koji se obrađuju u evidencijama/zbirkama Ministarstva unutarnjih poslova kao voditelja obrade. Svrha obavljanja njegovih zadaća, među ostalim, jest podizanje svijesti zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova o važnosti zaštite osobnih podataka koje obrađuju tijekom obavljanja poslova, čime se pridonosi zakonitoj obradi osobnih podataka te se unapređuje rad ovog Ministarstva i policije u cjelini.

Ključne riječi: službenik za zaštitu osobnih podataka, osobni podaci, ispitanik, obrada, voditelj obrade i izvršitelj obrade.

1. UVOD

Donošenjem Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka¹, engl. *General*

---

* Jagoda Ezgeta, dipl. pravnica, glavna policijska savjetnica, glavna policijska službenica za zaštitu osobnih podataka – pravno područje, Samostalna služba za nadzor zaštite osobnih podataka, MUP RH, Zagreb, Hrvatska.

¹ Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Službeni list Europske unije L 119, od 4. 5. 2016.

Data Protection Regulation, najpoznatija pod akronimom GDPR, u daljnjem tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka), koja se izravno primjenjuje od 25. svibnja 2018. u svim državama članicama Europske unije, pa tako i u Republici Hrvatskoj – utvrđuju se pravila povezana sa zaštitom pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka i pravila povezanih sa slobodnim kretanjem osobnih podataka te štite temeljna prava i slobode pojedinaca, a posebno njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka.

Stupanjem na snagu Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka² 25. svibnja 2018., osigurava se provedba Opće uredbe o zaštiti podataka, s tim da se taj Zakon ne odnosi na obradu osobnih podataka koju obavljaju nadležna tijela radi sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihova sprječavanja, kao ni na područje nacionalne sigurnosti i obrane.

Početak primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i stupanjem na snagu Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka prestaje važiti Zakon o zaštiti osobnih podataka³ (u daljnjem tekstu: ZOZOP), a kojim je 2003. prvi put uređeno pitanje zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

Stupanjem na snagu Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija⁴ (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti fizičkih osoba) 30. listopada 2018., u hrvatsko zakonodavstvo preuzeta je Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP⁵ (tzv. Direktiva o zaštiti podataka u provedbi zakona, engl. *Law Enforcement Directive*, najpoznatija pod akronimom LED).

Kao opći pravni akt s najvišom pravnom snagom, Ustav Republike Hrvatske⁶ u članku 37. propisuje da se svakom jamče sigurnost i tajnost osobnih podataka, koji se bez privole ispitanika mogu prikupljati, obrađivati i koristiti samo uz uvjete određene zakonom, dok se zabranjuje uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihova prikupljanja.

Imajući u vidu navedene propise i sam djelokrug rada Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP), kod obrade osobnih podataka zaposlenici primjenjuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba, ovisno o svrsi obrade osobnih podataka te posebne propise iz nacionalnog zakonodavstva, u odnosu na zaštitu osobnih podataka, a koji uređuju njihovo područje rada (Zakon o policijskim poslovima i ovlastima⁷,

---

² Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, NN 42/18.

³ Zakon o zaštiti osobnih podataka, NN 103/03., 118/06., 41/08., 130/11., 106/12.

⁴ Zakon o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, NN 68/18.

⁵ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, Službeni list Europske unije, L 119/89, od 4. 5. 2016.

⁶ Ustav Republike Hrvatske, NN 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10., 05/14.

⁷ Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, NN 76/09., 92/14., 70/19.

u daljnjem tekstu: ZPPO, Zakon o pravu na pristup informacijama⁸, u daljnjem tekstu: ZPPI, Pravilnik o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova⁹, Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja¹⁰ i dr.).

Naime, Republika Hrvatska je kao punopravna članica Europske unije i Vijeća Europe u obvezi ispunjavati sva prava i obveze iz područja zaštite osobnih podataka svih sudionika u obradi osobnih podataka sukladno s odredbama europskog zakonodavstva, odnosno primjenjivati propise obuhvaćene zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

Unatoč dobroj normiranosti područja zaštite osobnih podataka, bez poznavanja europskog zakonodavstva, kao i propisa obuhvaćenih zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj, nije moguće razumijevanje obrade osobnih podataka u MUP-u, a posljedično i njihove zaštite zakonitom obradom osobnih podataka, što zahtijeva educiranje zaposlenika.

U prilog tome i Agencija za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: AZOP), koja je neovisno nadzorno tijelo za praćenje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj, navodi da je 2018. označila prekretnicu u području zaštite osobnih podataka te da nije cilj GDPR-a stvoriti dodatno administrativno opterećenje, nego zaštititi osobne podatke građana Europske unije¹¹.

2. SLUŽBENIK ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA U MUP-u

Opća uredba o zaštiti podataka u člancima 37., 38. i 39. propisuje pojam službenika za zaštitu podataka, dok Zakon o zaštiti fizičkih osoba u člancima 33., 34. i 35. propisuje pojam službenika za zaštitu osobnih podataka, ali unatoč razlici u nazivu, postupak njegova imenovanja, uloga i zadaće u obradi osobnih podataka (uvažavajući specifičnosti odredbi koje se odnose na svrhu primjene) bitno se ne razlikuju. U ovom tekstu koristi se pojam službenika za zaštitu osobnih podataka jer je pod tim nazivom, Odlukom ministra unutarnjih poslova KLASA: NK-011-02/19-01/320, URBROJ: 511-01-152-19-2 od 17. prosinca 2019. objavljenom na internetskim stranicama MUP-a¹², imenovan službenik za zaštitu osobnih podataka u MUP-u, a Odluka o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka iz 2015. prestala je važiti jer je taj službenik bio imenovan na temelju tada važećeg ZOZOP-a.

---

⁸ Zakon o pravu na pristup informacijama, NN 25/13., 85/15., 69/22.

⁹ Pravilnik o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova, NN 107/12.

¹⁰ Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja, NN 102/18., 95/20.

¹¹ <https://azop.hr/4-godine-primjene-gdpr-a-25-5-2018-datun.koji-je-označio-prekretnicu-u-području-zastite-osobnih-podataka>.

¹² <https://mup.gov.hr/zastita-osobnih-podataka/222>.

2.1. Imenovanje

Imenovanje službenika za zaštitu osobnih podataka, sukladno s odredbama članka 37. Opće uredbe o zaštiti podataka i članka 33. Zakona o zaštiti fizičkih osoba, obvezno je ako:

- obradu provodi tijelo javne vlasti ili javno tijelo, osim za sudove koji djeluju u okviru svoje sudbene nadležnosti
- se osnovne djelatnosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade sastoje od postupaka obrade koji iziskuju redovito i sustavno praćenje ispitanika u velikoj mjeri te ako se
- osnovne djelatnosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade sastoje od opsežne obrade posebnih kategorija podataka ili osobnih podataka koji se odnose na kaznene osude i kažnjiva djela.

Nastavno na odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, izdane su i Smjernice za službenike za zaštitu osobnih podataka u javnom i gotovo isključivo-javnom sektoru o tome kako osigurati usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka Europske unije (u daljnjem tekstu: Smjernice ((po odobrenju Europske komisije, izdanje - srpanj 2019.)), a koje su sažete u priručniku za DPO (engl. *Data Protection Officer*), odnosno službenika za zaštitu podataka, a koji je javno dostupan pod licencom „Creative Commons“ (CC). Smjernice su izrađene i namijenjene za osposobljavanje službenika za zaštitu podataka u javnom sektoru, u pogledu njihovih dužnosti koje proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka. Navedene Smjernice određuju: „Neka vrlo velika tijela (ili državna ministarstva ili viši službenici takvih tijela) mogu odlučiti imenovati nekoliko DPO-ova za svaku od svojih sastavnica. Ili pak oni mogu odlučiti imenovati jednog DPO-a za cijelo tijelo, koji surađuje s imenovanim osobama u tim dijelovima cijelog velikog tijela.“

„... takve imenovane osobe u odjelima ili odvojenim dijelovima velike organizacije trebaju s jedne strane ispunjavati uvjete za DPO-ove, posebice uvjet da ne postoji sukob interesa, a s druge strane - treba im se pružiti ista zaštita kao pravom DPO-u, a ne da budu penalizirani za provođenje funkcija vezanih za ulogu DPO-a.“¹³

Imajući u vidu propisanu obvezu, MUP je, kao tijelo javne vlasti, Odlukom iz 2019. imenovao prvog službenika za zaštitu osobnih podataka nakon početka primjene Opće uredbe o zaštiti podataka.

„Zaštita osobnih podataka ima posebnu važnost i za samu javnu upravu, jer ona po prirodi svoje funkcije, raspolaže velikim brojem osobnih podataka građana, koji se odnose na njihov društveni, ekonomski i socijalni položaj u zajednici.“¹⁴

---

¹³ Douwe Korff@Marie Georges (2019). Priručnik za DPO-ove. Smjernice za službenike za zaštitu osobnih podataka u javnom i gotovo isključivo-javnom sektoru o tome kako osigurati usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka Europske unije po odobrenju Europske komisije, javno dostupan pod licencom „Creative Commons“, str. 136.

¹⁴ Klarić M. (2016). Zaštita osobnih podataka i Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 53, 4/2016, str. 989.

2.2. Smjernice/preporuke

MUP se pri imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka pridržavao i smjernica/preporuka iz članka 37. stavka 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, i to da se službenik za zaštitu podataka imenuje na temelju stručnih kvalifikacija, a osobito stručnog znanja o pravu i praksama u području zaštite podataka te sposobnosti izvršavanja zadaća iz članka 39., kao i smjernica/preporuka iz članka 33. stavka 3. Zakona o zaštiti fizičkih osoba.

Imajući u vidu djelokrug rada MUP-a, a u odnosu na obvezu primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba, zaključuje se da je imenovanje službenika za zaštitu osobnih podataka u MUP-u zahtijevalo da ta osoba, osim navedenih uvjeta, ispunjava i uvjet da bude policijski službenik kako bi, sukladno s opisom poslova svoga radnog mjesta, obavljajući policijske poslove mogao i primjenjivati policijske ovlasti. To se posebno odnosi na policijsku ovlast u vezi s prikupljanjem, procjenom, pohranom, obradom i korištenjem podataka, opisanom u člancima 23. – 29. ZPPO-a, uz obvezu policije da posebno skrbi o zaštiti osobnih i drugih podataka, o njihovoj tajnosti i povjerljivosti. Nadalje, ZPPO-om se propisuje da policija osobne podatke pohranjuje u zbirke i da ih može koristiti samo u svrhu zbog koje je zbirka i ustrojena, a u drugu svrhu samo ako je to propisano posebnim zakonom te ih upućuje na rokove čuvanja, pravo uvida, ispisa i ispravaka osobnih podataka sadržanih u zbirci.

Obveza provođenja navedene zaštite, poduzimajući odgovarajuće organizacijsko-tehničke mjere, iznimno je važna za MUP, s obzirom na to da se u zbirkama obrađuju osobni podaci različitih kategorija ispitanika, uključujući i posebne kategorije osobnih podataka (biometrijski podaci, podaci o zdravlju, članstvo u sindikatu i dr.).

„Svrha u koju se policijski podaci mogu upotrebljavati mora biti strogo ograničena.“¹⁵

2.3. Objava kontakt-podataka i priopćenje AZOP-u

MUP je kao voditelj obrade, postupajući sukladno s odredbama članka 37. stavka 7. Opće uredbe o zaštiti podataka i članka 33. stavka 5. Zakona o zaštiti fizičkih osoba, javno objavio kontaktne podatke službenika za zaštitu osobnih podataka na internetskoj stranici MUP-a¹⁶ i priopćio (dostavio) ih neovisnom nadzornom tijelu, odnosno AZOP-u.

Nadalje, o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka voditelj obrade obavijestio je i ustrojstvene jedinice MUP-a, uključujući i policijske uprave, radi obveze upoznavanja svih zaposlenika.

---

¹⁵ Priručnik o europskom zakonodavstvu o zaštiti podataka, iz serije pravnih priručnika (2018). Izrađen od Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA), Vijeća Europe (u suradnji s Registrom Europskog suda za ljudska prava) i Europskog nadzornika za zaštitu podataka, str. 285.

¹⁶ <https://mup.gov.hr/zastita-osobnih-podataka/222>.

2.4. Radno mjesto

Navedene Smjernice određuju: „Institucija ili tijelo treba ustanoviti radno mjesto DPO unutar organizacije kao mjesto Savjetnika, Voditelja odjela ili Direktora, a u svakom slučaju radno mjesto treba biti službeno priznato kao razina uprave, na službenoj organizacijskoj shemi (sistematizaciji) institucije/tijela;

DPO-ovi u organizacijama gdje je obrada podataka osnovna djelatnost organizacije uobičajeno će trebati različite članove osoblja. Takav kapacitet osoblja treba biti osiguran;

DPO treba imati ovlasti za potpisivanje korespondencije koja se tiče zaštite osobnih podataka;

Dostatno je naglasiti da radno mjesto ne bi trebalo dodijeliti relativno mladoj, neiskusnoj osobi niti osobi koja nije upoznata s određenom dotičnom organizacijom ili tom vrstom organizacije;

Stoga, DPO mora biti u stanju oduprijeti se pritiscima koji prate ovu poziciju.¹⁷

U MUP-u nije ustrojeno radno mjesto službenika za zaštitu osobnih podataka, nego je službenikom za zaštitu osobnih podataka imenovana osoba na radnom mjestu glavnog policijskog službenika za zaštitu osobnih podataka – pravno područje, koje je ustrojeno u Samostalnoj službi za nadzor zaštite osobnih podataka.

2.5. Uloga i zadaće

Službenik za zaštitu osobnih podataka u MUP-u, u odnosu na članak 39. Opće uredbe o zaštiti podataka te članak 35. Zakona o zaštiti fizičkih osoba, samoinicijativno i na zahtjev informira/savjetuje voditelja obrade, ali i zaposlenike o njihovim obvezama sukladno s Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o zaštiti fizičkih osoba te posebnim propisima koji se odnose na zaštitu osobnih podataka, od kojih se izdvajaju neke preporuke i mišljenja te obavljene aktivnosti:

- preporuka o zaštiti osobnih podataka u MUP-u u odnosu na primjenu odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba, s osvrtnom na ostvarivanje prava ispitanika
- preporuka o zaštiti osobnih podataka u evidencijama MUP-a u odnosu na odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba s osvrtnom na uređenje odnosa između voditelja obrade i izvršitelja obrade
- preporuka za označavanje svih objekata/prostora MUP-a koji su pod videonadzorom tako da se pri ulasku u perimetar snimanja postavi obavijest odgovarajućeg sadržaja, a koja uključuje i pravnu osnovu, svrhu obrade te kontakt voditelja obrade putem kojeg ispitanik može ostvariti prava

---

¹⁷ Douwe Korff@Marie Georges (2019). Priručnik za DPO-ove. Smjernice za službenike za zaštitu osobnih podataka u javnom i gotovo isključivo-javnom sektoru o tome kako osigurati usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka Europske unije po odobrenju Europske komisije, javno dostupan pod licencom „Creative Commons“, str. 142.,143.,148. i 149.

- mišljenje o prijedlogu izmjena Pravilnika o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja kako bi se proširio popis nadležnih tijela koja mogu koristiti podatke iz evidencije/zbirke, s tim da je potrebno prethodno utvrditi obavlja li tijelo koje bi se dodalo na postojeći popis nadležnih tijela poslove iz svoje nadležnosti sukladno s posebnim propisima i jesu li mu zaista podaci iz zbirke/evidencije Informacijskog sustava MUP-a potrebni u zakonite svrhe
- mišljenje/prijedlog nadležnoj ustrojstvenoj jedinici da se prilikom izrade izmjena i dopuna ili izrade novog Pravilnika o tajnosti službenih podataka MUP-a ispravno propiše odredba članka 14. stavka 3., koja propisuje označavanje osobnih podataka danih na zahtjev osobe oznakom NEKLASIFICIRANO
- mišljenje za potrebe provođenja testa razmjernosti, na zahtjev službenika za informiranje MUP-a, u odnosu na mogućnost ograničenja pristupa informaciji radi zaštite osobnih podataka, sukladno s ZPPI-om, pritom se vodeći činjenicom da zaštita osobnih podataka nije apsolutno pravo nego da se treba razmatrati s drugim temeljnim pravima, u konkretnom slučaju pravu na pristup informacijama, u skladu s načelom proporcionalnosti
- sudjelovanje u izradi Izjave o politici privatnosti u odnosu na obradu osobnih podataka, vezano uz internetsku stranicu Enter Croatia
- sudjelovanje u izradi Evidencije zbirki osobnih podataka MUP-a, koja je, sukladno s člankom 30. Opće uredbe o zaštiti podataka i članku 25. Zakona o zaštiti fizičkih osoba, ustrojena u Samostalnoj službi za nadzor zaštite osobnih podataka, a čine je sve evidencije/zbirke iz Informacijskog sustava MUP-a koje sadrže osobne podatke i moraju se voditi u pisanom obliku, što uključuje i elektronički
- sudjelovanje u izradi informacija o obradi osobnih podataka koje su dostavljene svim zaposlenicima MUP-a, putem e-Glasnika, u povodu Europskog dana zaštite osobnih podataka
- održavanje tematskog predavanja studentima Veleučilišta kriminalistike i javne sigurnosti o zaštiti osobnih podataka
- održavanje radnih sastanaka radi podizanja svijesti zaposlenika, uključujući i predstavnike voditelja obrade (nadležne ustrojstvene jedinice MUP-a koja vodi određenu evidenciju/zbirku) o važnosti zaštite osobnih podataka prilikom njihove obrade, a posebno u odnosu na: prelaske državne granice, obradu osobnih podataka zaposlenika MUP-a tijekom pandemije bolesti COVID-19, ustrojavanje Evidencije zbirki osobnih podataka (EZOP), brisanje osobnih podataka iz evidencija MUP-a protekom zakonskog roka, mogućnosti korištenja osobnih podataka iz evidencija samo u svrhu zbog koje je ustrojena, mogući sukob interesa kod utvrđivanja svrhe i načina obrade osobnih podataka, itd.
- djelovanje kao kontaktna točka za AZOP kao nadzorno tijelo, i to pri obavljanju nadzora u MUP-u, vezano uz ostvarivanje prava ispitanika i razmjene informacija vezano uz primjenu odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o zaštiti fizičkih osoba i drugih propisa iz područja zaštite osobnih podataka
- djelovanje kao kontaktna točka za ispitanike, i to javnom objavom podataka: imena i prezimena, e-mail adrese i telefona službenika za zaštitu osobnih

podataka te informacija o načinu ostvarivanja prava ispitanika, uvažavajući načelo transparentnosti, na internetskim stranicama MUP-a.¹⁸

Danim preporukama i mišljenjima te poduzetim aktivnostima podignuta je svijest zaposlenika MUP-a o važnosti cjelokupne obrade osobnih podataka.

2.6. Zaštitne mjere kojima se omogućava neovisno obavljanje zadataka

Kako bi se omogućilo neovisno obavljanje zadataka službenika za zaštitu podataka, AZOP kao nadzorno i savjetodavno tijelo u području zaštite osobnih podataka kao bitno navodi:

„Nekoliko je zaštitnih mjera kako bi se službeniku za zaštitu podataka omogućilo obavljanje zadaća na neovisan način:

- ne smiju im se davati upute o načinu rješavanja predmeta, na primjer, o ishodu koji bi trebalo ostvariti i načinu vođenja istrage o pritužbi ili o tomu treba li tražiti savjet nadzornog tijela
- ne smije ih se upućivati da zauzmu određeno stajalište o predmetu koji se odnosi na zakon o zaštiti podataka (npr. na određeno tumačenje zakona)
- ne smije se službenika za zaštitu podataka razriješiti dužnosti ili kazniti zbog izvršavanja zadaća
- ne smije postojati sukob interesa u odnosu na ostale moguće zadatke i dužnosti.“¹⁹

2.7. Postojanje radnih mjesta koja mogu biti u sukobu interesa

Zbog važnosti sprječavanja mogućeg sukoba interesa, AZOP kao bitno navodi da je nepisano pravilo kako službenik za zaštitu osobnih podataka u odnosu na neka radna mjesta može biti u sukobu interesa ako to mjesto/uloga u sklopu organizacije podrazumijeva utvrđivanje svrhe i načina obrade osobnih podataka²⁰.

Iz navedenog jasno proizlazi da službenik za zaštitu osobnih podataka MUP-a, zaposlen na radnom mjestu glavnog policijskog službenika, ne može biti ona osoba unutar MUP-a koja može utvrđivati svrhe i načine obrade osobnih podataka zbog izbjegavanja mogućeg sukoba interesa, pa svrhe i načine obrade osobnih podataka trebaju utvrđivati nadležne ustrojstvene jedinice, koje su i vlasnici podataka u evidencijama.

Službenik za zaštitu osobnih podataka ne može u potpunosti obavljati svoje zadaće ako mu nedostaje neovisnosti u radu unutar tijela. Navedeno je istaknuto i na Konferenciji „Službenik za zaštitu osobnih podataka – posao budućnosti“, održanoj 27. siječnja 2023. u Zagrebu u organizaciji AZOP-a u povodu Europskog dana zaštite osobnih podataka. Ondje je istaknuto da su službenici za zaštitu podataka mandatorni, da je njihova nezavisnost itekako

---

¹⁸ <https://mup.gov.hr/zastita-osobnih-podataka/222>.

¹⁹ <https://azop.hr/cesto-postavljena-pitanja-službenici-za-zastitu-podataka>.

²⁰ Ibid.

važna, posebno u javnom sektoru te da ih je potrebno ohrabriti i podići kompetencije poziva službenika za zaštitu podataka u Republici Hrvatskoj²¹.

3. ZAKLJUČAK

Imenovanjem službenika za zaštitu osobnih podataka u MUP-u uvelike se pridonijelo zaštiti osobnih podataka koji se obrađuju u evidencijama/zbirkama MUP-a jer se zaposlenike upućivalo na poštovanje odredbi europskog i nacionalnog zakonodavstva, davanjem mišljenja, preporuka i savjeta o njihovim pravima i obvezama.

Posebno se savjetovalo zainteresirane predstavnike voditelja obrade, odnosno odgovorne osobe u ustrojstvenim jedinicama MUP-a, na obveze koje proizlaze iz zakonodavnog okvira za zaštitu osobnih podataka, što je utjecalo na obradu osobnih podataka, a posebno ostvarivanjem prava ispitanika, ali i izmjenama odredbi pojedinih akata u odnosu na područje zaštite osobnih podataka, čime se izravno pridonijelo ne samo zaštiti osobnih podataka u MUP-u nego i unapređenju rada policije u cjelini.

Zbog obujma, složenosti i specifičnosti poslova MUP-a, otvara se prostor za razmišljanje da se u Ministarstvu unutarnjih poslova ustroji radno mjesto službenika za zaštitu osobnih podataka, a u svakoj policijskoj upravi imenuje po jednog službenika za zaštitu osobnih podataka koji bi onda surađivali. Za njihova imenovanja trebaju biti ispunjeni propisani uvjeti iz Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o fizičkim osobama, jer u protivnom se, a što se zaključuje na temelju dosadašnjeg iskustva, ne bi mogla opravdati svrha njihovih imenovanja, a posebno ako nemaju potrebno znanje iz područja prava.

LITERATURA

1. Douwe Korff@Marie Georges (2019). Priručnik za DPO-ove, Smjernice za službenike za zaštitu osobnih podataka u javnom i gotovo isključivo-javnom sektoru o tome kako osigurati usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka Europske unije, po odobrenju Europske komisije, javno dostupan pod licencom „Creative Commons“.
2. Klarić M. (2016). Zaštita osobnih podataka i Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 53, 4/2016.
3. Priručnik o europskom zakonodavstvu o zaštiti podataka, iz serije pravnih priručnika (2018). Izrađen od Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA), Vijeća Europe (u suradnji s Registrom Europskog suda za ljudska prava) i Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

PRAVNI IZVOR

4. Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), Službeni list Europske unije, L119, od 4. 5. 2016.

---

²¹ <https://www.azop.hr/gdpr-om-konferencijom-sluzbenik-za-zastitu-osobnih-podataka-posao-buducnosti-obiljezen-europski-dan-za-zastitu-osobnih-podataka>.

5. Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, Službeni list Europske unije, L 119/89, od 4. 5. 2016.
6. Ustav Republike Hrvatske, NN 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10., 05/14.
7. Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, NN 42/18.
8. Zakon o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, NN 68/18.
9. Zakon o zaštiti osobnih podataka, NN 103/03., 118/06., 41/08., 130/11., 106/12.
10. Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, NN 76/09., 92/14., 70/19.
11. Zakon o pravu na pristup informacijama, NN 25/13., 85/15., 69/22.
12. Pravilnik o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja, NN 102/18., 95/20.
13. Pravilnik o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova, NN 107/12.

INTERNETSKI IZVORI

14. <https://azop.hr/4-godine-primjene-gdpr-a-25-5-2018-datun-koji-je-oznacio-prekretnicu-u-podrucju-zastite-osobnih-podataka/> – pristupljeno 11. 3. 2024.
15. <https://azop.hr/cesto-postavljena-pitanja-sluzbenici-za-zastitu-podataka/> – pristupljeno 11. 3. 2024.
16. <https://www.azop.hr/gdpr-om-konferencijom-sluzbenik-za-zastitu-osobnih-podataka-posao-buducnosti-obiljezen-europski-dan-za-zastitu-osobnih-podataka/> – pristupljeno 11. 3. 2024.
17. <https://mup.gov.hr/zastita-osobnih-podataka/222> – pristupljeno 11. 3. 2024.

Abstract

Jagoda Ezgeta*

Appointment, Role and Tasks of the Personal Data Protection Officer at the Ministry of the Interior

In this paper the author describes the appointment, role and tasks of the officer for personal data protection that are prescribed by the General Data Protection Regulation and Act on the Protection of Natural Persons with Regard to the Processing and Exchange of Personal Data for the Purpose of Prevention, Research, Detection or Prosecution of Criminal Offenses or Execution of Criminal Sanctions. The Minister's Decision (2019) specifically sets out the appointment of the Personal Data Protection Officer in the Ministry of the Interior of the Republic of Croatia, and his/her role and tasks as the person in charge of protecting personal data processed in the records/collections of the Ministry of the Interior. His/her tasks also include raising awareness of other employees in the Ministry of the Interior about the

---

* Jagoda Ezgeta, BA in Law, Chief Police Consultant, Chief Police Data Protection Officer - legal area. Independent agency for personal data protection supervision at the Ministry of the Interior, Zagreb, Croatia.

importance of protecting personal data they work on, thus contributing to the legality of the processing procedures and enhancing the work of this Ministry and the Police as a whole.

Keywords: personal data protection officer, personal data, respondent, processing, processing manager and processor.